

beg iz resničnosti, prazno iskanje raznih stilističnih posebnosti, ki so v bistvu popolnoma brez vsake vrednosti.

Takole popisuje Pregelj: „V sredi slovenskih zemlj (plural kot liristični element! Op. pis.) leži široko polje. Kakor okrog jezera se je spletel okoli polja v dvojnem vencu visoki in nizki breg (dvojni venec? Op. pis.) Visoki: od kraja rast rodne zemlje, nizki: vekovita zgodovina umrlih ljudi. (Vse same neepične, neplastične podobe! Op. pis.) Visoki: bolest v zemlji, nizki: žalost človeških src.“ (Poslednji stavek ne pove prav ničesar, prav tako kakor celotna podoba o nizkem in visokem bregu, vse je zgolj pisateljeva stilna igra brez vsake prave vsebine. Op. pis.)

Dialog je izredno naiven, nestvaren, poln sladkobnih in nepomembnih izrazov, slaboten in docela nepredmeten. Njegove osebe se prav za prav razgovarjajo druga mimo druge, kar učinkuje včasih groteskno.

Stil povesti je neizčiščen, baročno preobložen, zgolj zunanje zveneč, a notranje prazen, nikoli ni epično jasen, pač pa vedno eklektično nabrekkel, slovarsko folkloren — skratka nezanimiv. Kar je bilo pri Plebanusu morda še novost, postaja od dne do dne bolj obrabljena manira, dolgočasna neužitnost, ki se je prav posebno pokazala v tem Pregljevem najbolj ponesrečenem „boljšem“ spisu.

## JESENSKA PESEM

FRANČONIČ

*Vse pada: listje in prezreli čas.*

*Težak je plod od belih valovanj.*

*In zdi se, ko da pada tudi dan  
nad polji in gozdovi v prvi mrz.*

*In roka, glej, še ona pada.*

*Nekje objem je obvisel*

*∴ praznini kakor sad nedozorel.*

*In ko začutiš to, obstaneš iznenada.*

*Potem ozreš v jesenske se gozdove  
in veš, da sam si ko jesenski vzdih.*

*Zaznaš vso trpkost v sebi ko sadove  
odpadajoče in postaneš tih.*